Secvență de lecție elaborată în conformitate cu prevederile curriculare, cu utilizarea echipamentelor digitale tipice Clasa Viitorului

Realizat: Galescu Valentina, profesoară de chimie, grad didactic superior
Olari Victoria, profesoară de chimie, grad didactic unu
Guriță Elena, profesoară de informatică, grad didactic superior

Disciplina: Chimie

Clasa: a VII-a

Modulul: Sistemul Periodic al elementelor chimice și structura atomului.

Unități de competență:

2.1. Operarea, în diferite situații de comunicare, cu noțiunile ce se referă la: atom, element chimic, caracteristicile elementului chimic conform poziției în Sistemul Periodic.

Subiectul lecției: Sistemul Periodic al elementelor chimice: perioade, grupe, subgrupe principale/ secundare. Metale și nemetale.

Obiective operaționale:

Elevii vor fi capabili:

O_1 - să clasifice elementele chimice în perioade și grupe în conformitate cu structura Sistemului Periodic.

O_2 - să identifice metalele și nemetalele pe principiile elementului chimic în funcție de poziția lor în Sistemul Periodic.

Tehnologii:

- **platforme digitale:** microcircuit Adafruit
- **metode didactice:** joc didactic „Roata elementelor chimice”
- **forme de organizare:** frontal, individual

Resurse utile:

1. Chimie, manual pentru clasa a 7-a, ediția 2020
2. Adafruit, conexiune Internet, calculator
3. https://makecode.adafruit.com/projects/lucky-wheel/make - model de construcție Roata elementeleor chimice
4. https://makecode.com/_18Ugq0A8g31w - cod de program

Etapa lecției	Demers acțional	Timp	Tehnologia realizării (Metodă\ Formă de activitate\ Resurse)
Reflecție	Sistemul periodic este o modalitate de organizare a elementelor chimice în funcție de proprietățile lor fizice și chimice. Fiecare element este reprezentat printr-un simbol chimic și este așezat în tabel în funcție de numărul său atomic. Tabelul periodic include și elemente numite metale și nemetale, care prezintă diferențe distincte în proprietățile lor fizice și chimice. Se confecționează din timp roata din carton și hârtie colorată conform instrucțiunilor (profesorul) **Sarcină de lucru:** *Numește și descrie elementele chimice conform instrucțiunilor*: 1. conectează microcircuitul Adafruit la calculator și încarcă următorul cod de program: - Roata elementelor chimice 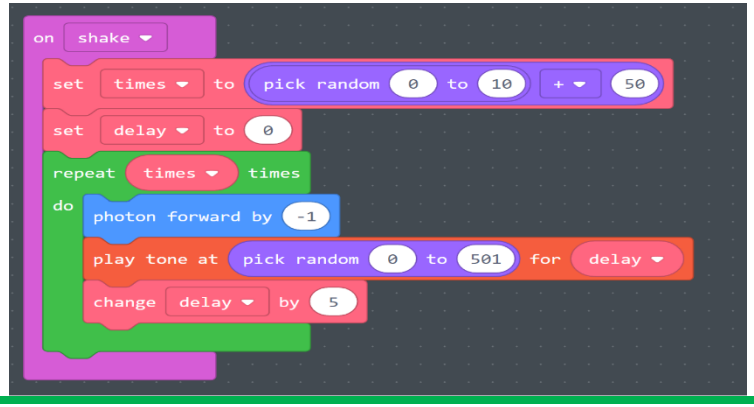 	2 min	Frontal Joc didactic Adafruit

	2. Rotește și răspunde la întrebarea cu numărul în dreptul căreia s-a oprit led-ul de culoare albă a micro circuitului Adafruit. 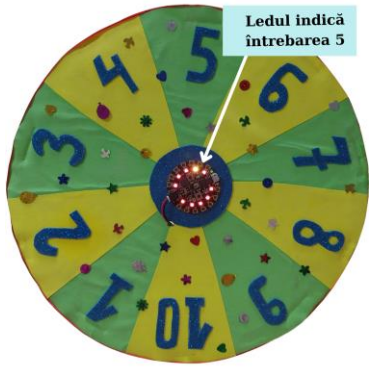 **Video exemplu** **Întrebările propuse pentru joc (manual, pag. 45)** 1. Examinând tabelul elementelor chimice, numește elementele din perioadele: a) I; II; b) III; IV; 2. Explică, prin ce se deosebesc subgrupele principale din tabelul periodic de cele secundare; 3. Numește elementele din subgrupele principale ale grupelor: a) I, II, III; b) VI, VII; 4. Indică grupele și subgrupele în care se găsesc elementele cu numărul atomic: a) 1, 3, 12; b) 19, 38, 47; c) 29, 35, 78; 5. Caracterizează poziția elementelor chimice Al și C în sistemul periodic după algoritmul propus în manual la pag. 43;	13 min	Individual

	6. Indică simbolurile elementelor chimice care alcătuiesc: subgrupele principale ale grupelor I, indică simbolurile elementelor chimice care alcătuiesc: perioadele I, II, III; 7. Indică simbolurile elementelor chimice care alcătuiesc: subgrupele principale ale grupelor I, II; 8. Care elemente se numesc nemetalice? Indică poziția lor în sistemul periodic. 9. Se dau 2 grupuri de elemente: a) Br, He, Ne, Ar; b) F, Cl, Br, He. Găsește în fiecare grup elementul ce nu are nimic în comun cu celelalte după poziția în sistemul periodic și argumentează alegerea. 10. Se dau următoarele elemente: Na, Ca, Zn, K, Mg, Li, Al, C, P, Fe, N, Cu, Si, Ag, S, Au. Br, Ni, Cl. Grupează aceste elemente după poziția lor în sistemul periodic: a) se găsesc în aceeași perioadă; b) se găsesc în aceeași grupă; c) se găsesc în aceeași subgrupă.		

Sistemul periodic al elementelor chimice

PERIOADE	RÂNDURI	GRUPE DE ELEMENTE							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I	1	1 H HIDROGEN 1,008						(H)	2 He HELIU 4,003
II	2	3 Li LITIU 6,939	4 Be BERILIU 9,012	5 B BOR 10,811	6 C CARBON 12,011	7 N AZOT 14,007	8 O OXIGEN 15,999	9 F FLUOR 18,998	10 Ne NEON 20,183
III	3	11 Na SODIU 22,990	12 Mg MAGNEZIU 24,312	13 Al ALUMINIU 26,982	14 Si SILICIU 28,086	15 P FOSFOR 30,974	16 S SULF 32,064	17 Cl CLOR 35,453	18 Ar ARGON 39,948
IV	4	19 K POTASIU 39,10	20 Ca CALCIU 40,08	21 Sc SCANDIU 44,96	22 Ti TITAN 47,88	23 V VANADIU 50,94	24 Cr CROM 52,00	25 Mn MANGAN 54,94	26 Fe FIER 55,85 / 27 Co COBALT 58,93 / 28 Ni NICHEL 58,69
	5	29 Cu CUPRU 63,55	30 Zn ZINC 65,39	31 Ga GALIU 69,72	32 Ge GERMANIU 72,61	33 As ARSEN 74,92	34 Se SELENIU 78,96	35 Br BROM 79,90	36 Kr KRIPTON 83,80
V	6	37 Rb RUBIDIU 85,47	38 Sr STRONȚIU 87,62	39 Y YTRIU 88,91	40 Zr ZIRCONIU 91,22	41 Nb NIOBIU 92,91	42 Mo MOLIBDEN 95,94	43 Tc TECNEȚIU 98,91	44 Ru RUTENIU 101,07 / 45 Rh RODIU 102,91 / 46 Pd PALADIU 106,42
	7	47 Ag ARGINT 107,87	48 Cd CADMIU 112,41	49 In INDIU 114,82	50 Sn STANIU 118,71	51 Sb STIBIU 121,75	52 Te TELUR 127,60	53 I IOD 126,90	54 Xe XENON 131,29
VI	8	55 Cs CESIU 132,91	56 Ba BARIU 137,33	57 La* LANTAN 138,91	72 Hf HAFNIU 178,49	73 Ta TANTAL 180,95	74 W WOLFRAM 183,85	75 Re RENIU 186,21	76 Os OSMIU 190,20 / 77 Ir IRIDIU 192,22 / 78 Pt PLATINĂ 195,09
	9	79 Au AUR 196,97	80 Hg MERCUR 200,59	81 Tl TALIU 204,38	82 Pb PLUMB 207,19	83 Bi BISMUT 208,98	84 Po POLONIU [208,98]	85 At ASTATINIU [209,99]	86 Rn RADON [222,02]
VII	10	87 Fr FRANCIU [223,02]	88 Ra RADIU [226,03]	89 Ac** ACTINIU [227,03]	104 Rf RUTHERFORDIUM [261,11]	105 Db DUBNIUM [262,11]	106 Sg SEABORGIUM [263,12]	107 Bh BOHRIUM [264,12]	108 Hs HASSIUM [267,13] / 109 Mt MEITNERIUM [268,14] / 110 Ds DAMSTADIUM [281]
	11	111 Rg ROENTGENIUM [280]	112 Cn COPERNICUM [285]	113 Nh NIHONIUM [284]	114 Fl FLEROVIUM [289]	115 Mc MOSCOVIUM [288]	116 Lv LIVERMORIUM [293]	117 Ts TENNESSINE [294]	118 Og OGANESSON [294]
OXIZI SUPERIORI		R_2O	RO	R_2O_3	RO_2	R_2O_5	RO_3	R_2O_7	RO_4
COMPUȘI CU HIDROGENUL					RH_4	RH_3	H_2R	HR	

* LANTANIDE	58 Ce CERIU 140,12	59 Pr PRASEODIM 140,91	60 Nd NEODIM 144,24	61 Pm PROMETIU [144,91]	62 Sm SAMARIU 150,36	63 Eu EUROPIU 151,96	64 Gd GADOLINIU 157,25	65 Tb TERBIU 158,93	66 Dy DISPROSIU 162,50	67 Ho HOLMIU 164,93	68 Er ERBIU 167,26	69 Tm TULIU 168,93	70 Yb YTERBIU 173,04	71 Lu LUTEȚIU 174,97
** ACTINIDE	90 Th TORIU 232,04	91 Pa PROTACTINIU [231,04]	92 U URANIU 238,03	93 Np NEPTUNIU [237,05]	94 Pu PLUTONIU [239,10]	95 Am AMERICIU [243,06]	96 Cm CURIU [247,07]	97 Bk BERKELIU [247,07]	98 Cf CALIFORNIU [251,08]	99 Es EINSTEINIU [252,08]	100 Fm FERMIU [257,10]	101 Md MENDELEVIU [258,10]	102 No NOBELIU [259,10]	103 Lr LAWRENCIU [261,11]

Anexa 1

Alt limbaj de programare pentru Adafruit

```
fie  ori  = 0
lasă  întârziere  = 0
intrare . onGesture ( Gesture . Agita , function () {
    ori  = Math . randomRange ( 0 , 10 ) + 50
    întârziere  = 0
    pentru ( fie  i  = 0 ;  i  <  ori ;  i ++) {
        ușoară . photonForward (- 1 )
        muzica . ton de redare ( Math . randomRange ( 0 , 501 ),  întârziere )
        întârziere  += 5
    }
})
```